

***Statenstuk* 2013-558**

Extra maatregelenpakket Onderwijs – Arbeidsmarkt 2013/2014 (Versnellingsagenda 2.0)

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie Cultuur en Economie op 16 januari 2013
- provinciale staten op 30 januari 2013

Behandeld door de heer O.F.H.C. Heukers, telefoonnummer (0592) 36 56 81, e-mail
f.heukers@drenthe.nl

Portefeuillehouder: de heer A. van der Tuuk

Inleiding

De provincie Drenthe investeert in de werking van de Drentse arbeidsmarkt en een goede aansluiting tussen de vraag van ondernemers en het aanbod vanuit onderwijs- en kennisinstellingen. Tegen deze achtergrond voert de provincie een strategisch en toekomstgericht beleid. Onder meer met het Kader Economische Investerings (KEI) zetten wij in op versterking van de arbeidsmarkt en de kennis-economie op de (middel)lange termijn. Met andere woorden: wat gaan wij nu doen zodat wij straks een goed werkende arbeidsmarkt hebben? De (middel)lange termijnacties onderwijs en arbeidsmarkt zijn onder meer gericht op tekortsectoren techniek en zorg, op versterking van de kennis-economie en op onderzoek en monitoring. Het Jaarplan Onderwijs – Arbeidsmarkt 2013 (bijgevoegd) is een uitwerking van het KEI en bevat de inzet en activiteiten van de provincie in 2013.

De Drentse arbeidsmarkt is flink in beweging. Het aantal mensen dat tegen hun wil werkloos is, stijgt en zal in 2013 verder stijgen. Dat is niet alleen een economisch, maar ook een menselijk probleem. Als provincie willen wij er daarom op korte termijn aan bijdragen dat mensen niet onnodig thuis komen te zitten. Dit wordt ingevuld met het Extra maatregelenpakket Onderwijs – Arbeidsmarkt 2013/2014 (Versnellingsagenda 2.0). De Versnellingsagenda 2.0 is bijgevoegd en bevat de additionele inzet van de provincie in 2013 en 2014, bovenop het beleid voor de (middel)lange termijn uit het KEI en jaarplan 2013.

De Versnellingsagenda 2.0 is een van de drie stukken die u in de eerste helft van 2013 van ons college kunt verwachten naar aanleiding van de statensessie Slim Investeren in Werk. Het MKB-actieplan en een voorstel over het toekomstige financieringsinstrumentarium volgen nog. Hierin zal ook aandacht zijn voor de motie "Jonge innovatiekracht".

Tijdens de begrotingsbehandeling 2013 op 14 november 2012 is met uw staten afgesproken u te informeren over de stimuleringsmaatregelen die wij in dit verband willen treffen. Langs drie lijnen zetten wij met het tweejarig maatregelenpakket in op het dempen van de gevolgen van de crisis:

1. Provinciebrede acties met een direct positief effect op werk en/of onderwijs hebben (quickwins).
2. Economische impulsen en investeringen (bijvoorbeeld topsectoren) versnellen en daar extra gunstige effecten voor de Drentse werkgelegenheid mee bereiken. Het gaat hierbij om impulsen die Drenthe sowieso al doet/gaat doen.
3. Regionale initiatieven, aan te dragen door ondernemers, gemeenten en UWV, die een direct werkgelegenheidseffect opleveren.

Om zo snel mogelijk effecten te kunnen bereiken, vragen wij aan u om in te stemmen met het toepassen van een kasschuif van € 220.000,-- van 2014 naar 2013.

Advies

1. Instemmen met de Versnellingsagenda 2.0.
2. Instemmen met het naar voren halen van € 220.000,-- uit het budget Onderwijs en Arbeidsmarkt van 2014 naar 2013 en dit te verwerken in de begrotingswijziging die bij de 1^e bestuursrapportage 2013 zal worden opgesteld.

Beoogd effect

De provincie richt zich voor de middellange termijn op versterking van de Drentse kennis-economie en een goede aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Het extra maatregelenpakket 2013/2014 (Versnellingsagenda 2.0) van de provincie Drenthe heeft als doel op korte termijn de effec-

ten van de economische crisis te dempen. Met concrete activiteiten op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt dragen wij eraan bij dat het aantal mensen in de zogenaamde "kaartenbakken" niet stijgt dan wel dat wij eraan bijdragen dat deze lager raken. De focus ligt hierbij op de sectoren techniek en zorg, maar andere sectoren worden niet uitgesloten. De vraag vanuit de markt is leidend. Bij voorkeur geldt: 'met een zo klein mogelijke investering een zo groot mogelijk effect bereiken'. Omdat wij op een zo kort mogelijke termijn resultaten willen boeken, vragen wij aan u om een deel van de voor onderwijs en arbeidsmarkt beschikbare middelen (programma 9.2) naar voren te halen naar 2013.

Argumenten

- 1.1. *Met de Versnellingsagenda 2.0 wordt invulling gegeven aan uw de wens om extra inzet te plegen op het voorkomen dat mensen onnodig thuiszitten.*
Met de initiatieven uit de Versnellingsagenda 2.0 sluiten wij aan bij de bespreking van het Ecorys-rapport over de werkgelegenheidseffecten van het economisch beleid van de provincie Drenthe. Het is van belang dat investeringen in economie en arbeidsmarkt vroeg of laat leiden tot werkgelegenheid in en voor Drenthe. Ook in de Statenbijeenkoms't 'Slim investeren in werk' is dit aan de orde geweest.
- 1.2. *Met de versnellingsagenda 2.0 wordt invulling gegeven aan de gedachte achter het 2000 banenplan van het CDA.*
Het 2000 Banenplan had tot doel mensen aan het werk te krijgen, een gedachte die breed door de staten wordt omarmd.
- 1.3. *De economische omstandigheden vragen om een extra inspanning.*
Primair ligt de taak voor het aan werk helpen en houden van werkzoekenden bij gemeenten en UWV. De huidige economische omstandigheden rechtvaardigen echter een incidentele extra inspanning van de provincie.
- 1.4. *In deze versnellingsagenda is ruimte voor projecten gericht op mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.*
Binnen lijn 1 ligt de nadruk wat meer op jongeren. Binnen lijn 2 en 3 is heel nadrukkelijk ook aandacht voor ouderen.
- 1.5. *Binnen lijn 3 van deze versnellingsagenda is ruimte voor projecten passend binnen de zogenaamde werkgeversbenadering.*
Het gaat hier om een wettelijke taak van gemeenten en UWV. In principe laten wij de bal liggen daar waar hij hoort. Is er behoefte aan versnelling op dit vlak, dan kunnen verantwoordelijken voor de uitvoering projecten hiervoor indienen. Deze kunnen worden meegefinancierd uit lijn 3. Hierbij zullen werkgevers nadrukkelijk betrokken worden.
- 1.6. *Tijdens de begrotingsbehandeling is uw staten toegezegd in januari 2013 u te informeren over de Versnellingsagenda 2.0.*
- 2.1. *Door het naar voren halen van budget van 2014 naar 2013 kan meer versnelling worden gegeven.*
Hiervoor zijn de drie lijnen genoemd waarlangs de provincie extra investeert in de werkgelegenheid van Drenthe. In totaal vragen wij hiervoor een kasschuif van € 220.000,-- van 2014 naar 2013. Voor een uitgebreide beschrijving van de acties verwijzen wij naar het bijgevoegde extra maatregelenpakket 2013/2014 (Versnellingsagenda 2.0).

Voor de quick wins onder lijn 1 (provinciebrede acties) is binnen het totale budget voor 2013 en 2014 € 260.000,-- benodigd. Hiervan wordt € 90.000,-- gefinancierd uit het budget 2012. In het budget 2013 is € 100.000,-- beschikbaar. Het restant van € 70.000,-- zou moeten worden overgeheveld van 2014 naar 2013.

Voor de economische impulsen (lijn 2) is geen extra budget nodig.

Voor de regionale initiatieven onder lijn 3 is een budget van € 430.000,-- voorzien. De verwachting is dat de aanvragen die zullen worden ingediend dit bedrag ruimschoots zullen overtreffen. Zonder het naar voren halen van het budget van 2014 naar 2013 kunnen wij in 2013 maar € 200.000,-- inzetten. Juist nu is een extra stimulans vanuit de overheid hard nodig. Voorgesteld wordt daarom in 2013 al € 350.000,-- hiervoor vrij te maken. Dit vraagt dus om het naar voren halen van € 150.000,-- van 2014 naar 2013.

Schematisch ziet het er als volgt uit.

	Reeds beschikbaar voor Versnellingsagenda 2.0	Extra inzet door kasschuif 2014 – 2013	Totaal beschikbaar in 2013
2012: provinciebrede acties	€ 90.000		€ 90.000
2013: provinciebrede acties	€ 100.000	€ 70.000	€ 170.000
2013: regionale initiatieven	€ 200.000	€ 150.000	€ 350.000
2014: regionale initiatieven	€ 80.000		€ 80.000

2.2 De extra inzet leidt nu reeds tot acties.

De aankondiging van de Versnellingsagenda 2.0 leidt reeds tot acties en projectaanvragen. Een aantal acties is zelfs al in gang gezet, bijvoorbeeld de creatie van extra stage- en BBL-plekken in het Drentse bedrijfsleven. Zonder toepassing van de kasschuif van 2014 naar 2013 kan slechts een beperkt deel van de initiatieven worden gehonoreerd.

Uitvoering

Tijdsplanning

Niet van toepassing.

Financiën

In 2013 en 2014 staat per jaar € 550.000,-- op de begroting voor Onderwijs en Arbeidsmarkt. Hiervan is per jaar € 250.000,-- nodig voor het structurele deel van het onderwijs en arbeidsmarktbeleid. In beide jaren is derhalve € 300.000,-- beschikbaar voor de Versnellingsagenda 2.0. Aan uw staten wordt verzocht in te stemmen met het naar voren halen van € 220.000,-- van 2014 naar 2013. Dat betekent dat in 2014 nog € 80.000,-- beschikbaar is voor korte termijn acties op het terrein van onderwijs en arbeidsmarkt.

Europese context

Waar mogelijk zullen de projecten in het kader van de Versnellingsagenda 2.0 gefinancierd worden met Europese middelen uit het ESF.

Monitoring en evaluatie

Uitvoering van de Versnellingsagenda 2.0 loopt via het ESF-bureau. Onderdeel van de opdracht aan het ESF-bureau is zorg te dragen voor een monitoring van de effecten van zowel vouchers als de projecten.

Onderdeel van de monitoring is als provincie ook de vinger aan de pols houden als het gaat om maken en schakelen. Uw staten zullen in de zomer van 2013 worden geïnformeerd over de voortgang.

Extern betrokkenen

De provincie Drenthe werkt op het terrein van onderwijs en arbeidsmarkt samen met belangrijke partners als ondernemers(organisaties), kennis- en onderwijsinstellingen, gemeenten en UWV.

De samenwerking vindt onder andere plaats in de Drentse Regiegroep Kennis en Arbeidsmarkt (RKA Drenthe). Ook de activiteiten van de Versnellingsagenda 2.0 worden uitgevoerd door of in samenwerking met de partners uit onderwijs en bedrijfsleven.

Communicatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

1. Versnellingsagenda 2.0
2. Jaarplan onderwijs en arbeidsmarkt 2013

Ter inzage in kamer C0.39

Niet van toepassing.

Assen, 19 december 2012

Kenmerk: 51/3.6/2012008626

Gedeputeerde staten van Drenthe,

J. Tichelaar, voorzitter

drs. M.-A.D. van Nieuwpoort, secretaris

coll.

Provincie Drenthe - Jaarplan arbeidsmarkt en onderwijs 2013

1. Inleiding

Het lange termijnbeleid op het terrein van Arbeidsmarkt en Onderwijs is geformuleerd in het 'Kader voor Economische Investeringen 2011-2015' dat op 3 februari 2010 door provinciale staten is vastgesteld. Doel van het hierin benoemde beleidsonderdeel ' Optimale aansluiting bedrijfsleven, kennis, onderwijs en arbeidsmarkt' is een arbeidsmarkt zonder grote structurele tekorten of overschotten, zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin. In deze notitie wordt aangegeven welke activiteiten er in 2013 zullen worden ontwikkeld en met welk doel.

2. Wat willen we bereiken

Algemene trends op de Drentse arbeidsmarkt

De Drentse arbeidsmarkt is flink aan het veranderen. Aan de ene kant worden de gevolgen van de aanhoudende (euro)crisis voor de arbeidsmarkt alsmaar groter, aan de andere kant zijn eerste tekenen van herstel zichtbaar. Of de economie snel zal aantrekken of niet, het Drentse Arbeidsmarktonderzoek "Ontwikkelingen en prognoses op de Drentse Arbeidsmarkt 2011 – 2014" voorspelt twee ontwikkelingen op de arbeidsmarkt die de komende jaren een belangrijke rol spelen bij de realisatie van onze economische ambities: de kwalitatieve aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en het einde van de groei van de beroepsbevolking.

Naast het voorzien in voldoende en goed opgeleide werknemers voor de Drentse ondernemers, zijn er nog meer uitdagingen. Deze komen onder meer voort uit ontwikkelingen op financieel gebied (bijv. teruglopende rijksbudgetten, het verdwijnen van de werkpleinen in Hoogeveen en Assen) en op het gebied van nieuwe wetgeving (onder andere de Participatiewet als opvolger van de Wet werken naar vermogen, de veranderingen in de sociale werkvoorziening). Deze ontwikkelingen maken het steeds meer noodzakelijk dat wij regionaal de krachten bundelen. Samen met onze partners moeten wij voorkomen dat de groei van de economie en van de werkgelegenheid in Drenthe in de toekomst vastloopt op beperkingen in het arbeidsaanbod en/of financiële tekorten.

Ambitie in hoofdlijn

Een goed werkende arbeidsmarkt is de randvoorwaarde voor alle onderdelen van ons economisch programma en de realisatie van onze ambities voor een duurzame en robuuste economische structuur. Het Drentse bedrijfsleven moet kunnen beschikken over voldoende en goed geschoold personeel en werknemers moeten een baan kunnen vinden die aansluit bij hun opleiding en competenties. Zeker met de aangekondigde daling van de Drentse beroepsbevolking is het noodzaak dat iedere Drent wordt gestimuleerd het maximale uit zichzelf te halen. Ook een verdere verbetering van de verbinding tussen onderwijs- en kennisinstellingen en het Drentse bedrijfsleven blijft speerpunt van beleid. Voor de korte termijn betekent onze ambitie dat de bedrijvigheid waar mogelijk gestimuleerd en de groei

van de werkloosheid beperkt moet worden. Daarnaast kijken wij voorbij de crisis en zetten in op een toekomstgerichte strategie op het terrein van arbeidsmarkt en onderwijs.

Rol en inzet provincie

De ambitie van de provincie Drenthe is breed, maar de mogelijkheden en middelen zijn beperkt. In tegenstelling tot gemeenten, UWV WERKbedrijf en de onderwijsinstellingen heeft de provincie geen wettelijke taak op het terrein van arbeidsmarktbeleid. Tevens is het structureel beschikbare budget voor provinciale activiteiten op het gebied van 'arbeidsmarkt en onderwijs' beperkt. Conform PNS+ en het collegeprogramma beperkt onze rol zich daarom vooral tot agenderen en signaleren. De invulling van deze rol bestaat eruit dat wij onze partners 'meenemen' in het nadenken over de problemen en oplossingen van de toekomst. Een voorwaarde om activiteiten te ontplooiën is daarom dat deze voorzien in een behoefte van deze actoren: we werken vraaggericht!

3. Provinciale Inzet 2013 – 5 Actielijnen

De inzet van de provincie Drenthe bestaat in 2013 uit de volgende vijf actielijnen:

1. Strategisch arbeidsmarktbeleid
2. Samenwerking ondernemers, onderwijs en overheid
3. Geen tekorten op de arbeidsmarkt
4. Ondernemers en de kenniseconomie
5. Versnellingsagenda 2.0

De actielijnen 1 t/m 4 passen in de meerjarige strategie voor de versterking van de Drentse arbeidsmarkt en een betere aansluiting tussen kennis, onderwijs en bedrijfsleven. Deze zijn ook opgenomen in de begroting 2013. De vijfde actielijn betreft de Versnellingsagenda 2.0. Deze bevat korte termijn maatregelen voor versterking van de Drentse economie en werkgelegenheid. De Versnellingsagenda 2.0 wordt toegelicht in een apart document.

Actielijn 1: Strategisch arbeidsmarktbeleid

Actielijn 1 betreft het strategisch arbeidsmarktbeleid zoals de provincie Drenthe dat heeft vormgegeven. In 2013 worden binnen deze actielijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

Onderzoek en monitoring

De provincie verzamelt en verspreidt actuele kennis over de Drentse arbeidsmarkt. Dit gebeurt onder meer middels het arbeidsmarktonderzoek dat Etil uitvoert en de bijdrage aan het Provinciaal Werkgelegenheidsregister (PWR). Het PWR, dat provincie en gemeenten samen laten uitvoeren, geeft inzicht in de huidige situatie op de Drentse arbeidsmarkt. Het PWR vormt tevens input voor het landelijke werkgelegenheidsonderzoek LISA. Het Etil-onderzoek focust meer op de verwachte ontwikkelingen in de komende jaren. Daarnaast ondersteunt de provincie Drenthe de leerstoel regionale economie: met deze leerstoel wordt wetenschappelijke kennis ontwikkeld en verspreid over investeringen in de economie en arbeidsmarkt van het noorden.

Indien daar aanleiding toe is, wordt in 2013 aanvullend onderzoek gedaan naar trends en ontwikkelingen op de Drentse arbeidsmarkt. Zo is het denkbaar dat wij een specifieke onderzoeksrapportage laten opstellen naar de positie van ZZP'ers in Drenthe. Tevens wordt in 2013 in afstemming met SNN, Groningen en Friesland bekeken of het zinvol is het onderzoekstraject van de Noordelijke Arbeidsmarkt Verkenning (NAV) opnieuw op te starten.

De uitkomsten van de verschillende onderzoeken worden actief verspreid naar de diverse stakeholders. Dat gebeurt via onder meer publicaties, nieuwsbrieven, presentaties en bijeenkomsten.

Lobby en Europese fondsen

De provincie ziet voor zichzelf een rol weggelegd in de lobby voor versterking van de kenniseconomie en de arbeidsmarkt, welke zich onder meer richt op de besluitvorming in Den Haag en Brussel. Op deze manier draagt de provincie bij aan het wegnemen van belemmeringen of het creëren van extra kansen voor Drenthe en Noord-Nederland. Naast wet- en regelgeving, gaat het hierbij ook om de kansen die het ESF en andere Europese programma's bieden voor de economie en arbeidsmarkt van Drenthe. Daarnaast zal de provincie Drenthe bijdragen aan het verspreiden van kennis over de procedurele aspecten van de inzet van ESF- en andere middelen.

Actielijn 2: Samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid

Met actielijn 2 richt de provincie Drenthe zich op verbetering van de samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid. Een betere samenwerking leidt tot versterking van de Drentse economie en werkgelegenheid.

Regiegroep Kennis en Arbeidsmarkt Drenthe

In de Drentse Regiegroep Kennis en Arbeidsmarkt (RKA Drenthe) werken ondernemers, onderwijs, kennisinstellingen en overheden samen aan de versterking van de arbeidsmarkt. In 2013 zal RKA Drenthe viermaal bij elkaar komen en afspraken maken op het terrein van arbeidsmarkt, onderwijs, kennis en ondernemerschap. De provincie is projectleider en voorzitter van RKA Drenthe.

Verbinden en kennis delen

In 2013 organiseert de provincie voor de partners op het terrein van arbeidsmarkt, onderwijs, kennis en ondernemerschap minimaal één werkgeversconferentie. Concreet willen wij hiermee het UWV WERKbedrijf en de gemeenten in Drenthe ondersteunen bij hun ontwikkeling van één gezamenlijke werkgeversbenadering/-dienstverlening (wet SUWI). Vanuit hun gezamenlijke verantwoordelijkheid realiseren zij dat er met één gezicht naar werkgevers in de regio wordt opgetreden. Momenteel is men binnen Drenthe en ook elders in het land bezig om deze dienstverlening van UWV en gemeenten te integreren. Van belang is om dit op enig moment ook met het bedrijfsleven te delen. Immers het integreren van deze dienstverlening gebeurt mede op hun wens. Uiteindelijk zullen zij zich goed bediend moeten voelen. De provincie heeft binnen het proces van dienstverlening integreren geen directe rol, maar we willen dit proces wel in faciliterende zin ondersteunen.

Gemeenten en bedrijven voor sociale werkvoorziening werken op dit moment aan verbetering van de dienstverlening aan bedrijven. Doelstelling hiervan is onder meer om mensen die nu werkzoekend zijn of een baan hebben in de sociale werkvoorziening, op grotere schaal aan werk te helpen in het reguliere bedrijfsleven. De komst van de Participatiewet (de opvolger van de Wet werken naar vermogen) zal de noodzaak voor gemeenten voor een betere samenwerking met ondernemers doen toenemen. De provincie zal erop toezien dat ondernemers in heel Drenthe efficiënt en effectief worden bediend in hun vraag naar arbeid.

Human Capital Agenda Noord-Nederland

De provincie Drenthe faciliteert de opstelling van een Human Capital Agenda voor Noord-Nederland. De leden van de Programmaraad Noord-Nederland publiceren deze agenda in het voorjaar van 2013. De agenda zal een overzicht bevatten van belangrijke trends op de noordelijke arbeidsmarkt en van succesvolle voorbeelden in de samenwerking tussen overheid, onderwijs en bedrijfsleven. Tevens zal de Programmaraad suggesties doen voor investeringen in de noordelijke arbeidsmarkt.

Actielijn 3: Geen tekorten op de arbeidsmarkt

De provincie heeft als doelstelling dat werkgevers moeten kunnen beschikken over voldoende en goed opgeleid personeel. Actielijn 3 richt zich op het voorkómen van tekorten op de arbeidsmarkt.

Verwachte demografische veranderingen

In 2012 heeft de provincie meegewerkt aan het internationale OESO-project over de gevolgen van bevolkingskrimp voor de arbeidsmarkt. De resultaten van dit project worden in 2013 aangeboden, ook zal het project worden geëvalueerd. Mogelijk volgen hieruit nog acties op het terrein van arbeidsmarkt, vitaliteit en een leven lang leren.

Focus op Techniek

Met het programma 'Focus op Techniek' wordt gewerkt aan het realiseren van voldoende en goed opgeleide werknemers in de technieksector. In 2012 is hiertoe een quick scan uitgevoerd, waaruit onder meer bleek dat ondernemers behoefte hebben aan meer inzicht in ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en het onderwijs. Daarnaast gaven zij aan graag te willen samenwerken met onderwijs en overheden bij het versterken van de aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. In 2013 worden de uitkomsten van de quick scan vertaald in concrete maatregelen. De provincie zal stimuleren dat op regionaal niveau concrete afspraken worden gemaakt tussen onderwijs, ondernemers en overheid. Ook dragen we bij aan het verspreiden van goede voorbeelden uit de praktijk.

Branche-afspraken zorg

Voor de zorgsector dreigen stevige tekorten op de arbeidsmarkt, onder meer als gevolg van de vergrijzing en de ontwikkeling van de medische wetenschap. Onder meer in samenwerking met de zorginstellingen en Zorgplein Noord worden in 2013 nadere afspraken gemaakt over het werven en opleiden van jongeren en zij-instromers voor de zorg.

Actielijn 4: Ondernemers en de kenniseconomie

Met actielijn 4 richten we ons op de versterking van de Drentse kenniseconomie en een betere samenwerking tussen ondernemers en kennisinstellingen.

Aansluiting onderwijs en bedrijfsleven

De provincie vindt het van belang dat de onderwijs- en kennisinfrastructuur aansluit op de economische ambities voor Drenthe. Dat betekent dat we met Stenden en andere kennisinstellingen werken aan meer samenhang tussen het onderwijsaanbod en de ontwikkeling van onder andere de sectoren energie, high tech & sensor, toerisme & recreatie en agribusiness & de biobased economy. Deze aanpak sluit aan op het landelijke topsectorenbeleid. In vervolg op de noordelijke pilot doelmatigheid van het MBO, het Noordelijke Sectorplan HBO en het position paper universiteiten Noordoost Nederland, organiseert de provincie Drenthe in de loop van 2013 een aantal rondetafelsessies tussen onderwijs en bedrijfsleven.

Versterken kennisinfrastructuur en stimulering kenniscirculatie

Binnen de bestaande clusters polymeren en sensorsysteemtechnologie wordt in 2013 de onderlinge kennisuitwisseling verder versterkt. Daarnaast bouwen we in 2013, samen met Groningen en Friesland, verder aan de Energy Academy en Energy College. Voor de sector transport & logistiek wordt gewerkt aan een Kennisakkoord met afspraken over investeringen in onderwijs en kennis.

Resultaten projecten arbeidsmarkt, kennis en sociale innovatie

In 2011 hebben vijf projecten uit de subsidieregeling 'Arbeidsmarkt, Kennis en Sociale Innovatie' een bijdrage van de provincie ontvangen om knelpunten in de aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt aan te pakken. In 2013 zullen de resultaten van deze projecten bekend worden.

Actielijn 5: Versnellingsagenda 2.0

De vijfde actielijn betreft de inzet voor versterking van de Drentse economie op de korte termijn. Inzet en doelstellingen zijn te vinden in het document 'Versnellingsagenda 2.0'.

4. Financiële inzet

Het budget "Kennisontwikkeling goede aansluiting arbeidsmarkt en onderwijs" maakt deel uit van hoofdstuk 9 van de provinciale meerjaren begroting. Om naast de structurele activiteiten ook de overige projecten van de Versnellingsagenda voor 2013 in uitvoering te brengen verwachten wij minmaal € 280.000 extra nodig te hebben. Enerzijds is dit geld bedoeld om meer regionale initiatieven te steunen (€ 150.000 extra) en anderzijds om meer vouchers (€ 130.000) uit te kunnen geven.

Hieronder volgt een schematisch overzicht van het voorstel:

	2012	2013	2014
Onderzoek & rapportage arbeidsmarkt	104.938	50.000	50.000
Prikkels functioneren arbeidsmarkt (lange termijn acties)	120.130	200.000	200.000
Versnellingagenda (korte termijn acties)			
↳ <i>Lijn 1: Provinciebrede acties waaronder middelen voor:</i>			
- <i>Vouchers 2012</i>	90.000	60.000	
- <i>Vouchers 2013</i>		110.000	
- <i>GOA publiek</i>			
↳ <i>Lijn 2: Economische impulsen en investeringen (SROI)</i>		-	
↳ <i>Lijn 3: Regionale Initiatieven</i>		350.000	80.000
Totaal	310.068	770.000*	330.000*

* In de begroting is voor zowel 2013 als 2014 € 550.000 beschikbaar.

Bijlage: Schematische weergave provinciale inzet op arbeidsmarkt en onderwijsbeleid 2013

<p>Kader Economische Investerings 2010 – 2015 en het bijhordende jaarplan 2013 over de inzet van de provincie Drenthe voor de 'Optimale aansluiting bedrijfsleven, kennis, onderwijs en arbeidsmarkt' (actielijn 2)</p>
<p>6 belangrijke trends</p> <p>Nu: recessie</p> <p>Straks: tekorten op de arbeidsmarkt, steeds hogere opleidingseisen, krapte in zorg, techniek, ICT en advies, een leven lang leren en flexibilisering</p>
<p>1 ambitie voor de lange termijn de arbeidsmarkt beschikt over goed en voldoende personeel</p>
<p>5 criteria voor actie door de provincie de arbeidsmarkt is ons vertrekpunt we werken bovenlokaal we werken vraaggericht we sturen op afstand we werken samen</p>
<p>5 actielijnen</p> <p>Strategisch arbeidsmarktbeleid onderzoek naar Drentse trends, netwerken en lobby Europese fondsen</p> <p>Samenwerking ondernemers, onderwijs en overheid weten wat werkgevers nodig hebben, verbinden en kennis delen, samen werken aan kennisontwikkeling ten dienste van werkgevers</p> <p>Geen tekorten op de arbeidsmarkt ontwikkeling van het programma 'Focus op Techniek', stimuleren dat jongeren kiezen voor techniek brancheafspraken zorg</p> <p>Ondernemers en de kenniseconomie aansluiting onderwijs en bedrijfsleven, versterken van de kennisinfrastructuur</p> <p>Versnellingsagenda 2.0 aanpak economische crisis</p>

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 19 december 2012, kenmerk 51/3.6/2012008626;

BESLUITEN:

1. in te stemmen met de Versnellingsagenda 2.0;
2. in te stemmen met het overhevelen van € 220.000,-- uit het budget Onderwijs en Arbeidsmarkt van 2014 naar 2013 en dit te verwerken in de begrotingswijziging die bij de 1^e bestuursrapportage 2013 zal worden opgesteld.

Assen, 30 januari 2013

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

coll.

Versnellingsagenda 2.0: extra inzet werkgelegenheid 2013 – 2014

1. Inleiding

Met het extra maatregelenpakket (Versnellingsagenda 2.0) wil de provincie het beleid versterken om de schokken op de arbeidsmarkt als gevolg van de aanhoudende crisis te dempen.

Centraal in de Versnellingsagenda 2.0 staan korte termijnacties (crisismaatregelen) richting de arbeidsmarkt. Hiermee proberen we te voorkomen dat de zogeheten kaartenbakken voller worden en stimuleren we dat ze leger raken. Voor de jaren 2013 en 2014 is per jaar € 300.000 beschikbaar. Uitgangspunt is om met beperkte middelen een zo groot mogelijk werkgelegenheidseffect te bereiken.

2. Beleid voor korte en (middel)lange termijn

De provincie Drenthe investeert in de werking van de Drentse arbeidsmarkt en een goede aansluiting tussen de vraag van ondernemers en het aanbod vanuit onderwijs- en kennisinstellingen. Tegen deze achtergrond voert de provincie een strategisch en toekomstgericht beleid. Onder meer met het Kader voor Economische Investerings (KEI) zetten we in op versterking van de arbeidsmarkt en de kenniseconomie op de (middel)lange termijn. Met andere woorden: wat gaan we nu doen, zodat we straks een goed werkende arbeidsmarkt hebben? De acties voor de (middel)lange termijn op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt zijn onder meer gericht op tekortsectoren techniek en zorg, op versterking van de kenniseconomie en op onderzoek en monitoring. Het Jaarplan Onderwijs – Arbeidsmarkt 2013 is een uitwerking van het KEI en bevat de inzet en activiteiten van de provincie in 2013.

De Drentse arbeidsmarkt is flink in beweging. De gevolgen van de aanhoudende (euro)crisis voor de arbeidsmarkt worden alsmaar groter. We kunnen de ogen niet sluiten voor de actuele economische situatie en de oplopende werkloosheid in Drenthe. Het aantal mensen dat tegen hun wil werkloos is, stijgt en zal in 2013 verder stijgen. Dat is niet alleen een economisch, maar ook een menselijk probleem. Als provincie willen wij er daarom op korte termijn aan bijdragen dat mensen niet onnodig thuis komen te zitten. Dit wordt ingevuld met de voorliggende Versnellingsagenda 2.0.

3. Versnellingsagenda 2.0: drie lijnen

Tijdens de begrotingsbehandeling in november 2012 is door Provinciale Staten besloten extra middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering van een aanvullend maatregelenpakket in het kader van het arbeidsmarkt- en onderwijsbeleid 2013. In de Versnellingsagenda 2.0 staan korte termijnacties (crisismaatregelen) richting de arbeidsmarkt centraal om te voorkomen dat de zogeheten kaartenbak voller worden en te stimuleren dat ze leger raken. De focus ligt hierbij op de sectoren techniek en zorg, maar andere sectoren worden niet uitgesloten. Samen met de partijen in het veld van onderwijs, arbeidsmarkt en ondernemers, willen wij een aantal acties inzetten om te komen tot het minimaliseren van onnodige werkloosheid en het zoveel mogelijk investeren in het kwalificatieniveau van de Drentse beroepsbevolking.

De Drentse Versnellingsagenda 2.0 bestaat uit drie lijnen:

- a) Provinciebrede acties met een direct positief effect op werk en/of onderwijs;

-
- b) Economische impulsen en investeringen (bijv. topsectoren) versnellen en daar extra gunstige effecten voor de Drentse werkgelegenheid mee bereiken.
 - c) Regionale initiatieven, aan te dragen door ondernemers, gemeenten en UWV, die een direct werkgelegenheidseffect opleveren.

Ad a) Provinciebrede acties met een direct positief effect op werk en/of onderwijs

Stage- en leerbanenoffensief

Met het stage- en leerbanenoffensief willen wij een bijdrage leveren om de knelpunten op de stage- en leerbanenmarkt te verminderen. Door vouchers beschikbaar te stellen voor de begeleiding van leerlingen in de regio willen wij samen met het onderwijs en bedrijfsleven voorkomen dat mbo'ers hun opleiding niet kunnen afmaken. Nog in 2012 willen we 40 BBL-vouchers van € 2.500 en 100 stagevouchers van € 250 voor jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt (Wajong) uitgeven. Uit gespreken met het veld blijkt dat dit najaarsoffensief dringend nodig is om te voorkomen dat jongeren anders eerst drie tot vier maanden bij het UWV moeten aankloppen.

GOA publiek - De provincie als werkgever

De GOA Publiek is opgezet door werkgevers uit de publieke sector. Ze anticipeert daarmee op de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, waar instroom van geschikte arbeidskrachten in de toekomst een knelpunt kan vormen om de dienstverlening op peil te houden. Daarnaast neemt de publieke sector met de GOA Publiek haar maatschappelijke verantwoordelijkheid door het bieden van kansen aan jongeren op de arbeidsmarkt. De provincie Drenthe zal hierin, in de rol als werkgever, ook de verantwoordelijkheid nemen en op zoek gaan naar mogelijke werkplekken voor jongeren binnen de provinciale organisatie.

Ad b) Economische impulsen

Met een aantal lopende of binnenkort te starten projecten creëert de provincie Drenthe extra werkgelegenheid op de korte termijn. De investeringen in deze projecten zijn reeds in gang gezet en worden niet gefinancierd vanuit het budget voor Arbeidsmarkt en Onderwijs. De middelen voor de uitvoering komen uit de reguliere budgetten. Door bij de diverse aanbestedingstrajecten social return on investment (SROI) op te nemen (sociaal aanbesteden), kan met bestaande inzet van middelen iets extra's worden gedaan voor mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Een voorbeeld van een mogelijke aanbestedingseis is dat men een erkend stagebedrijf moet zijn.

In het kort gaat het om de volgende initiatieven:

1) Herbestemming gebouwd erfgoed

Herbestemming van gebouwd erfgoed houdt in: onderhoud c.q. restauratie van het gebouw in combinatie met verbouw dan wel nieuwbouw voor de nieuwe of verbrede functie van het gebouw. De provincie hecht veel belang aan het behoud en versterken van restauratiekennis enerzijds en het geven van een werkgelegenheidsimpuls anderzijds. Dit betekent dat de provincie Drenthe bij het aanvragen van subsidie en/of laagrentende lening in de kosten van restauratie met herbestemming de volgende financieringsvoorwaarde koppelt. Bouw- en installatiewerkzaamheden worden onder leiding van een erkend Drents leerbedrijf (Fundeon) uitgevoerd met inzet van:

- BBL-(restauratie)leerlingen (mbo niveau 2 en 3);
- Herintredende BBL-ers (werkzoekenden);
- Herintredende vakgediplomeerden (werkzoekenden).

Dit geldt eveneens voor onderaannemers.

2) *Extra inzet zonnepanelen op overheidsgebouwen*

De tweede impuls komt vanuit de Stichting Drentse Energie Organisatie en betreft het plaatsen van (extra) zonnepanelen op Drentse overheidsgebouwen. In de aanbestedingsvoorwaarden zal waarschijnlijk een aanvullende voorwaarde met betrekking tot de inzet van BBL'ers en werkzoekenden (SROI) opgenomen kunnen worden. Op dit moment is nog niet bekend hoe groot de omvang van het projectportfolio gaat worden en hoe dat in de tijd gerealiseerd wordt. Het kan heel goed zijn dat er een tijdje een aantal projecten naast elkaar loopt, dan weer even niks, en dan weer een aantal projecten.

3) *'Slim wonen met energie'*

Een groot aantal bedrijven in Noord-Nederland werkt sinds september 2011 samen onder de naam "SLIM wonen met energie". In totaal 13 consortia verspreid over Noord-Nederland ontwikkelen ieder hun eigen concept(en) waarmee ze (collectieven van) particuliere woningeigenaren helpen om hun woningen eenvoudig, snel en betaalbaar energiezuinig te maken. Van advies tot uitvoering. Het project maakt onderdeel uit van het EDR-project 'Nachhaltige Energie Nederlande-Deutschland' (NEND). Vanaf april 2013 loopt de financiële betrokkenheid van de drie noordelijke provincies bij dit project ten einde en moet het merk "SLIM wonen met energie" door de markt zelf gedragen c.q. geborgd worden (al dan niet met financiële ondersteuning van diverse organisaties). Positief is dat er lokaal min of meer spontaan steeds meer zogeheten "SLIM-consortia" worden gevormd. Op dinsdag 27 november 2012 is bijvoorbeeld op de woonetage van Warenhuis Vanderveen in Assen het locale SLIM-consortium "Slim Bouwen Assen" officieel geopend. In Assen zijn nog twee andere consortia in oprichting en ook in andere gemeenten in Drenthe ontstaan naar verwachting de komende maanden nieuwe SLIM-consortia. In deze consortia zijn verschillende categorieën adviseurs actief (maatwerkadviseurs, bouw- en installatietechnische adviseurs, financiële adviseurs en in sommige gevallen ook communicatieadviseurs), alsmede techneuten (bouw- en installatietechniek) op bijna alle niveaus (BBL tot en met HBO). Enkele "SLIM-consortia" hebben een werkwijze weten te ontwikkelen, die zo goed blijkt aan te slaan, dat de consortia moeten uitbreiden, dan wel serieuze plannen daartoe hebben. Daarbij wordt ook – bij sommigen primair – geput uit de bestanden bij UWV's.

Daarnaast wordt de ontwikkeling van Energieservicepunten voorbereid, waarin "SLIM-consortia" een centrale rol vervullen. De gemeenten Leeuwarden, Groningen en Assen willen hiermee begin 2013 van start gaan. Hierbij wordt ook Green Deal subsidie van het Rijk (€ 3,5 ton) ingezet om proceskosten van een grootschalig energierenovatieproject te financieren. De Energieservicepunten werken volgens een identieke formule gericht op systematische vraagcreatie en relatiemarketing. Door verbinding te zoeken met lokale bedrijven, brancheorganisaties, Energy Valley, A7-Westergo en de Regio Groningen-Assen, wordt verwacht, dat het marktvolume voor energiebesparende diensten en producten zal groeien. En dat er zo weinig mogelijk werk de regio uitvloeit. De Energieservicepunten en een daaraan gelinkt callcenter moeten uiteraard bemand worden. De drie betrokken gemeenten hebben sociaal aanbesteden (SROI) al omarmd en zullen in het aanstaande aanbestedingstraject daar dus zeker rekening mee houden.

Ad c) Regionale initiatieven

De derde pijler van de Versnellingsagenda 2.0 betreft het stimuleren en ondersteunen van regionale initiatieven. Ondernemers, gemeenten en onderwijs- en kennisinstellingen worden uitgenodigd projectvoorstellen in te dienen die op korte termijn leiden tot extra werkgelegenheid. Speciale aandacht krijgen de techniek- en zorgsector, maar ook andere sectoren komen in aanmerking voor ondersteuning.

De belangrijkste criteria voor de regionale initiatieven zijn:

- De initiatieven dragen bij aan het terugdringen van de discrepantie tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt (bijv. oplossing voor jeugdwerkloosheid, werkzoekenden 45+).
- In het projectplan dient het potentiële werkgelegenheidseffect te worden gekwantificeerd.
- Het project moet op korte termijn uitvoerbaar zijn en op korte termijn tot resultaten te leiden.
- We geven voorrang aan projecten met harde garanties voor extra werkgelegenheid en/of met een gunstige verhouding tussen investering en opbrengsten.

De Versnellingsagenda 2.0 kent een vliegende start. Er is intensief overleg gevoerd met het werkveld. Een deel van de eerste vouchers wordt gefinancierd uit het budget Onderwijs en Arbeidsmarkt voor 2012. Tevens zijn er voor de derde lijn (Regionale initiatieven) eind 2012 al meer projecten aangedragen dan er middelen beschikbaar zijn.

4. Beschikbare middelen

Om meer projecten van de Versnellingsagenda 2.0 in 2013 in uitvoering te kunnen brengen, willen wij minimaal € 220.000 overhevelen van het budget 2014 naar 2013. Enerzijds is dit geld bedoeld om meer regionale initiatieven te steunen (€ 150.000 extra) en anderzijds om meer vouchers (€ 70.000) uit te kunnen geven.

Hieronder volgt een schematisch overzicht van het voorstel:

	2012	2013	2014
Onderzoek & rapportage arbeidsmarkt	104.938	50.000	50.000
Prikkels functioneren arbeidsmarkt (lange termijn acties)	120.130	200.000	200.000
Versnellingsagenda (korte termijn acties)			
└ Lijn 1: Provinciebrede acties waaronder middelen voor:			
- Vouchers 2012	90.000	60.000	
- Vouchers 2013		110.000	
- GOA publiek			
└ Lijn 2: Economische impulsen en investeringen (SROI)		-	
└ Lijn 3: Regionale Initiatieven		350.000	80.000
Totaal	310.068	770.000*	330.000*

* In de begroting is voor zowel 2013 als 2014 € 550.000 beschikbaar.

5. Monitoring en communicatie

Om de voortgang van de Versnellingsagenda en de effecten ervan in beeld te brengen, zal het ESF Bureau Drenthe op ons verzoek een monitor ontwikkelen om de voortgang en effecten van de projecten van de Versnellingsagenda zichtbaar te maken.

Door middel van de periodieke voortgangsrapportages informeren wij PS over de voortgang van de Drentse Versnellingsagenda. De eerste voortgangsrapportage is medio 2013 voorzien.